

žených na dítě (§ 1042 obč. zák.). V té příčině stačí ji odkázati na správné odůvodnění napadeného rozsudku, které odpovídá zásadě uznávané judikaturou (Gl. U. 1591, 1652 N. F. a rozh. č. 5089 a 13968 Sb. n. s.), že rozsudky o otázkách osobního stavu (statusové) působí absolutně. Tyto otázky nemohou tedy jako výjimka z § 411 c. ř. s. býti řešeny ani ve sporu s třetími osobami jako otázky předurčující.

Čís. 15973.

Železniční přepravní řád (vlád. nař. č. 144/1928 Sb. z. a n.).

Z toho, že k uzavření větracích oken vagonu, naloženého odesílatelem, došlo za přepravy, nelze ještě usuzovati, že se tak stalo zaviněním dráhy.

I když odesílací stanice upustila od doprovodu zásilky živých zvířat, nebyla tím odpovědnost dráhy rozšířena. Škoda vzniklá z nebezpečí, které mohlo býti odvráceno doprovodem zvířat, jde na odesílatelův vrub.

(Rozh. ze dne 31. března 1937, Rv I 1011/35.)

Žalobci, obchodníci s dobytem, se na žalované dráze domáhají náhrady škody, jež jim vznikla tím, že za přepravy po železnici zdechlo zadušením 7 krav, naložených odesílací stanicí v J., a to proto, že větrací okna (otvory) vagonu byla za dopravy uzavřena, ač dobytek byl pečlivě naložen do vagonu s okny otevřenými, Nižší soudy vyhověly žalobě.

Nejvyšší soud žalobu zamítl.

Důvody:

Žalovaná dráha namítala, že zásilka krav byla naložena vadně, poněvadž se odesílatel nepostaral o to, aby větrací otvory ve vagoně byly otevřeny a řádně zajištěny, aby se za dopravy nemohly samočinně uzavřítí, a že odesílatel byl povinen dáti zásilku doprovázeti průvodcem, který měl za přepravy meškati ve voze u zvířat a zvířata opatrovatí. Dráha tedy namítala, že škoda na zásilce vznikla z nebezpečí spojeného s vadným naložením (čl. 90, § 2, lit. c) ž. p. ř.), že vznikla ze zvláštního nebezpečí spojeného s přepravou pro živá zvířata (čl. 90, § 2, lit. f) ž. p. ř.) a z nebezpečí, které má býti odvráceno doprovodem průvodce (čl. 90, § 2, lit. g) ž. p. ř.). Podle ustanovení čl. 90 § 2 ž. p. ř. železnice neodpovídá za škodu vzniklou na přepravovaném zboží z příčin uvedených v § 2, lit. a) až g) čl. 90 ž. p. ř. a, mohla-li podle okolností škoda vzniknouti z příčin uvedených v §§ 1 a 2 čl. 90 ž. p. ř., platí podle ustanovení čl. 90 § 3 ž. p. ř. pro železnici domněnka, že škoda z uvedených příčin skutečně vznikla, nedokáže-li oprávněný opak. Podle toho bylo tedy na žalobkyni, aby tuto zákonnou domněnku, že škoda vznikla z příčin vylučujících odpovědnost dráhy, vyvrátila a tudíž dokázala, že škoda nemohla z onoho dráhou tvrzeného nebezpečí vzejítí, nebo že se dráha dopustila zavinění, které bylo příčinou škody, takže nelze k oné

domněnce přihlížeti (srv. v tom smyslu rozh. č. 3053, 11510 a 11702 Sb. n. s.). Nestačí tedy, aby poškozený dokázal jen nějaké při přepravě se přihodivší zavinění dráhy nebo jejích lidí, nýbrž je třeba dokázati i příčinnou souvislost tvrzeného zavinění s nastalou škodou. V souzeném případě bylo zjištěno, že odesílatel předal dráze k přepravě vůz již naložený a uzavřený a že větrací okénka v něm byla při předání vozu dráze otevřená. Bylo-li dále zjištěno, že vůz v době, kdy došel do stanice určení, měl větrací otvory úplně uzavřeny, že však plomby vozu byly neporušeny, plyne z toho závěr, že větrací otvory nebyly odesílatelům řádně zajištěny proti sklopení, třebaže bylo zjištěno, že se větrací otvory otvírají zevnitř vozu a nemohou se samočinně za jízdy zavřít. Z toho, že k uzavření větracích oken došlo za přepravy, nelze ještě bezpečně usouditi, že se tak stalo zaviněním dráhy. Podle zjištěného stavu věci nezabezpečil tedy odesílatel zásilku řádně před možnou škodou, nýbrž naložil ji v uvedeném směru vadně; a poněvadž podle ustanovení §§ 2 a 3 čl. 90 ž. p. ř. stačí již možnost, že škoda povstala z vadného naložení, nakládal-li odesílatel zboží sám (srv. rozh. č. 11510 a 11702 Sb. n. s.), platí tu domněnka, že škoda vznikla z vadného naložení, ježto žalobkyně nedokázala opak. Nižší soudy posoudily sporný případ nesprávně i v tom směru, pokud jde o námitku žalované dráhy, že odesílatel byl povinen dáti zásilku živých krav doprovázení průvodcem, který měl meškati ve voze u zvířat a je opatrovati. Podle ustanovení čl. 84 § 3 ž. p. ř. musí býti zvířata za přepravy železnicí doprovázena, pokud tarif neustanovuje jinak, a podle ustanovení čl. 84 § 4 ž. p. ř. má průvodce opatrovati zvířata za přepravy a meškati ve voze u zvířat. Společný tarif československých státních drah přiznává v doplňujících ustanoveních k čl. 84 § 3 ž. p. ř. odesílací stanici oprávnění, aby upustila podle volného uvážení od doprovodu, avšak v doplňujících ustanoveních k čl. 90 § 2, lit. g) ž. p. ř. výslovně stanoví, že ustanovení § 2, lit. g) platí i tehdy, upustí-li stanice odesílací od doprovodu zvířat, takže i v tom případě platí ustanovení čl. 90, § 2, lit. g) ž. p. ř., t. j. že dráha neodpovídá za škodu vzniklou z nebezpečí, jež mělo býti odvráceno doprovodem. Z řečených ustanovení tedy plyne, že odesílací stanice nemusí sice trvati na tom, aby zásilka živých zvířat byla doprovázena průvodcem, že však v každém případě, ať již odesílací stanice od doprovodu upustí nebo neupustí, jde škoda vzniklá z nedoprovodu zvířat na vrub odesílatelův. Povinnost pečovati o zvířata za přepravy ukládá železniční přepravní řád i společný nákladní tarif zásadně odesílateli a nikoli dráze, jak to plyne i z dalšího ustanovení čl. 84 § 5 ž. p. ř., takže upustila-li stanice odesílací od povinného doprovodu, jest to pouze úlevou pro odesílatele při přepravě, nikoli však rozšířením odpovědnosti dráhy. Odpovědnost žalované dráhy není tudíž odůvodněna ani v tomto směru, poněvadž tu platí zákonná domněnka podle čl. 90 § 2 a § 2 lit. f) a g) ž. p. ř., že škoda vznikla ze zvláštního nebezpečí spojeného s přepravou živých zvířat a z nebezpečí, které mohlo býti odvráceno doprovodem zvířat, když žalobkyně nedokázala opak, t. j. neprokázala, že škoda nemohla povstati z onoho nebezpečí a že povstala zaviněním dráhy.